

допомогою системи внутрішньогосподарського контролю здійснюють контроль та управління процесом виробництва з метою зниження витрат та для ефективності і результативності діяльності підприємства. Слід враховувати особливості податкового законодавства, які можуть значно впливати на рівень якості внутрішнього контролю на підприємствах АПК.

Бібліографічний список

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
2. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2016 році» від 24.12.2015 № 909-VIII
3. Лист ДФС «Про особливості застосування спеціального режиму оподаткування в сільському господарстві у 2016 році» від 05.01.16 р. № 203/7/99-99-19-03-02-17.
4. Зміни в податковому адмініструванні і казначейському обслуговуванні електронних ПДВ-рахунків для сільгоспвиробників / Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua/news>
5. Гуцаленко У. О. Внутрішній аудит як складова системи ефективного управління підприємством / У. О. Гуцаленко, Г. В. Причепа // Інноваційна економіка. — 2011. — №2(21). — С.111-114.
6. Столяр Л. Г. Внутрішньогосподарський контроль та внутрішній аудит у системі управління підприємством // Облік. Аналіз. Аудит. — 2010. — №4.

УДК 657.1

Терлецька І.В., викладач
кафедри обліку і оподаткування
(Миколаївський національний університет
ім. В. О. Сухомлинського)
Венгер Н.О., студентка
(Миколаївський національний університет
ім. В. О. Сухомлинського)

УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИХ ОСНОВ АУДИТУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

АНОТАЦІЯ. У статті визначаються особливості теоретико-методологічних основ аудиту фінансових результатів діяльності підприємства. Сутність аудиту фінансових результатів та його мета. Визначено не-

обхідність проведення аудиту та місце аудиторської перевірки фінансових результатів на підприємстві. Ключові слова: аудит, фінансовий результат, аудиторський ризик, фінансова звітність, аудиторський висновок.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: аудит, фінансовий результат, аудиторський ризик, фінансова звітність, аудиторський висновок.

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. В умовах функціонування ринкових відносин суб'єкти господарювання вступають у договірні взаємовідносини по використанню майна, коштів, проведенню фінансових операцій та інвестування. Власники (акціонери, інвестори, кредитори) не мають можливості самостійно переконатися у тому, що всі господарські операції підприємства є законними і правильно відображеними у її звітності і тому мають потребу в послугах аудиторів.

Перевірка фінансових результатів та реального фінансового стану діяльності суб'єкта господарювання є одним із найскладніших та найбільш відповідальних видів аудиту. Складність та відповідальність аудиторської перевірки фінансових результатів діяльності підприємства пояснюється високим ступенем аудиторського ризику. Також слід зазначити залежно від того в яком обсязі виконана аудиторська робота і наскільки об'єктивним є аудиторський висновок залежать правильність і повнота не менш важливого напрямку аудиторської діяльності як визначення подальшої фінансової стратегії суб'єкта господарської діяльності. Саме тому постає необхідність в виявленні та усуненні недоліків аудиту фінансових результатів для полегшення аудиторської перевірки та покращення діяльності підприємства в цілому.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема аудиту фінансових результатів підприємств посідає провідне місце серед сучасних досліджень вчених-економістів. Вагомий внесок у дослідження питань аудиту фінансових результатів зробили такі відомі вітчизняні науковці і практики, як: Ю.Ю. Анеліна, М.О. Виноградова, І.К. Дрозд, О.О. Ільченко, С.П. Лозовицький, Д.С. Лозовицька, В.В. Немченко, О.А. Петрик, О.Ю. Редько, Б.Ф. Усач, К.О. Утенкова та інші. Але виявленню недоліків аудиту фінансових результатів на підприємствах та їх безпосередньому усуненню достатньо уваги не приділено.

Формування мети і завдання дослідження. Метою статті є виявлення проблем аудиту фінансових результатів та внесення пропозицій щодо їх вирішення.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Аудит відповідно Закону України «Про аудиторську діяльність» — це перевірка даних бухгалтерського обліку і показників фінансової звітності суб'єкта господарювання з метою висловлення незалежної думки аудитора про її достовірність в усіх суттєвих аспектах та відповідність вимогам законів України, положень (стандартів) бухгалтерського обліку або інших правил (внутрішніх положень суб'єктів господарювання) згідно із вимогами користувачів [1]. Мета аудиту фінансових результатів відповідно до МСА (ISA) 200 «Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту відповідно до Міжнародних стандартів аудиту» полягає у висловленні аудитором незалежної професійної думки щодо правильності відображення у звітності підприємства інформації про фінансові результати діяльності підприємства [2, с. 1].

Необхідність аудиторської перевірки виникає у зв'язку з наступними обставинами: можливість передачі неточних та помилкових даних від керівництва до користувачів цієї інформації (власників, інвесторів та кредиторів); вплив якості отриманої інформації на прийняття подальших управлінських рішень; необхідність спеціальних умінь та навичок для перевірки інформації; відсутність у користувачів інформації щодо оцінки якості інформації.

Цілями аудиту фінансових результатів є [13]: встановлення достовірності бухгалтерської (фінансової) звітності економічних суб'єктів і відповідності здійснених ними фінансових та господарських операцій нормативним актам; оцінка системи внутрішньо-фірмового контролю підприємства; своєчасне виявлення потенційного банкрутства, тобто визначення життєздатності підприємства, що важливо для суб'єкта, його контрагентів і суспільства в цілому.

Напрями вдосконалення системи аудиту можуть мати досить різноманітний характер. Наприклад, одним з них може бути поліпшення нормативно-правового забезпечення контрольної функції аудиту. В Україні система аудиту функціонує згідно з Конституцією та чинним законодавством України, регламентується підзаконними актами. Але ці норми часто можуть мати дещо суперечливий характер та не охоплювати потрібні сфери, не розмежовувати функції та повноваження аудиторських органів, що в свою чергу може призвести до того, що система не має цілісності й дієвості.

Найдоцільнішим буде використання всіма суб'єктами аудиту, безпосередньо у своїй діяльності, єдиних базових принципів і основних процедур. Це сприятиме підвищенню якості аудиторських послуг, більш повному охопленню ними фінансових операцій та більш точним і повнішим висновкам. Відсутність єдиної повної

інформаційної та методологічної бази аудиту значно знижує ефективність роботи відповідних перевіряючих органів та суб'єктів господарювання. Тож, на нашу думку, для вирішення цієї проблеми, раціональнішим буде створення єдиної інформаційної бази, узгодження та вдосконалення законодавства, відпрацювання та удосконалення методики проведення аудиторських перевірок.

Ефективний незалежний аудит не лише дозволяє визначити відхилення від норм компанії, але забезпечує запобігання незаконного та неефективного використання фінансових ресурсів держави.

З метою удосконалення організації та методики аудиту доцільним на нашу думку є використання досвіду зарубіжних високо розвинутих країн, що дасть можливість вітчизняним фахівцям якнайкраще вдосконалити існуючу в Україні систему перевірки [8, с. 205]. Основними напрямками, спрямованими на підвищення ефективності функціонування аудиту, є:

Організація аудиторської перевірки, побудованій на міжнародній практиці та за відповідно МСА, але з придатними для України вимогами та нормами, що в свою чергу дасть змогу аудиторським органам забезпечити контроль за використанням коштів та правильністю складання фінансової звітності суб'єктами підприємницької діяльності.

Розробка і практична реалізація концепції системи аудиту фінансових результатів на підприємствах, яка б базувалась на єдиних принципах, правилах, методології та інформаційній базі.

Узгодження та взаємодія норм та правил аудиту окремої частини діяльності підприємства з аудиторськими перевітками його інших складових.

Процес аудиторської перевірки фінансової звітності не повинен зводитись лише до виконання встановлених стандартних аудиторських процедур. Аудитор повинен творчо та відповідально відноситись до своїх обов'язків, старатись постійно підвищувати свою кваліфікацію, дотримуватись діючих правил, норм міжнародних стандартів аудиту та Кодексу етики професійних бухгалтерів [12]. В разі, якщо аудит фінансових результатів діяльності підприємства буде нераціонально побудований, то це може призвести до невиявлення викривлень, фальсифікацій у звітності, що надалі може негативно вплинути на прийняття управлінських рішень користувачами.

Для вирішення вищенаведених проблем та недоліків аудиту фінансових результатів доцільно застосовувати наступні шляхи вирішення, а саме:

— створити ефективну та досконалу систему контролю якості, оскільки сьогодні якість вітчизняного аудиту взагалі й аудиту фі-

нансової звітності зокрема залишається в незадовільному стані, тому підприємства, які не проходять перевірку системи контролю якості аудиторських послуг, виключаються з Реєстру аудиторських фірм;

- удосконалити нормативно-правове забезпечення фінансової звітності та аудиторської діяльності в Україні відповідно до міжнародних стандартів [11, с. 110];

- удосконалити методику складання та ведення аудиторських робочих документів та порядок реалізації результатів аудиту на підставі внутрішньо-фірмових стандартів аудиту [3, с. 113];

- на високому рівні освоїти «культуру спілкування» з фінансовою звітністю, її складанням та вмінням читати підвищити рівень поінформованості керівництва підприємства з питань аудиторських перевірок;

- удосконалити документальне оформлення аудиторської перевірки.

Використання автоматизованої системи обробки інформації або автоматизованих робочих місць за різними розділами аудиторської перевірки вносить до роботи аудиторських служб багато нового та значно полегшує роботу загалом. Тому раціональним буде, на ряду із вже створеними бухгалтерськими та аудиторськими програмами, створити більш покращену, більш досконалу програму, у розрізі національних особливостей аудиту, для проведення аудиторської перевірки, яка б охоплювала всі можливі види перевірок та формувала на їх основі готові висновки та можливі пропозиції. Вищезазначена програма дала б можливість не лише швидко проводити арифметичну перевірку, перевірку кореспонденції рахунків, але й правильність заповнення документів та реєстрів бухгалтерського обліку та фінансової звітності в цілому.

Висновки і перспективи подальших досліджень у даному напрямку. В сучасних умовах розвитку держави аудит фінансових результатів виконує важливу функцію відносно достовірності та реалістичності інформації для зовнішніх та внутрішніх користувачів, на основі якої вони зможуть приймати правильні управлінські рішення в майбутньому. Проте наявність значної кількості проблем в аудиті фінансових результатів зумовлює необхідність підвищення уваги до рівня його якості, та розробку нових комплексних підходів до їх вирішення, як на загальнодержавному, так і на локальному рівні: на рівні кожного підприємства. Тому що в умовах ринкової економіки довіра зовнішніх користувачів та споживачів надається саме тим підприємствам, господарська діяльність яких підтверджена позитивним аудиторським висновком.

Бібліографічний список

1. Закон України «Про аудиторську діяльність» прийнятий Верховною Радою України від 22.04.93 р. № 3125-ХІІ, зі змінами і доповненнями.
 2. Міжнародні стандарти аудиту: схеми і таблиці [Текст]: навч. посібник / О. А. Петрик, А. Ж. Пшенична, В. Артюх-Пасюта, А. І. Мілька. Полтава: ПУЕТ, 2013. — 301 с.
 3. Виноградова М. О. Аудит [Текст]: навч. посібник / М. О. Виноградова, Л. І. Жидеєва — К: Центр учбової літератури, 2014. — 654 с.
 4. Дрозд І. К. Аудит фінансових результатів: теоретико-методологічний аспект [Текст]: монографія; за ред.К. Дрозд. — Київ: Сова, 2013. — 207 с.
 5. Лозовицький С. П. Організація обліку, контролю та аналізу: навч. посіб. / Лозовицький С. П., Лозовиць- ка Д. С.; Укоопспілка, Львів, комерц. акад. — Львів: Вид-во Львів, комерц. акад., 2013. — 382 с
 6. Усач Б. Ф. Аудит: навч. пос. / Б. Ф. Усач. — К: Знання-Прес, 2012. — 231 с.
 7. Анеліна Ю. Ю. Проблеми покращення якості аудиту фінансової звітності та напрями його вдосконалення в умовах міжнародних стандартів / Ю. Ю. Анеліна // Управління розвитком. — 2011. — № 2 (98). — С. 11-13.
 8. Ільченко О. О. Використання нормативно-правових актів при аудиті фінансової звітності / О. О. Ільченко // Управління розвитком. — 2011. — № 2 (98). — С. 110-114
- Кодекс етики професійних бухгалтерів [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.iaf.kiev.ua/images/stories/library /standarts/ kodeks-etiki.pdf>

УДК 338.53 : 339.138

Ужва А.М.

кандидат економічних наук,
доцент кафедри обліку та оподаткування
(Миколаївський національний університет
імені В.О. Сухомлинського)

ЦІНОВА ПОЛІТИКА АГРАРНОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ

АНОТАЦІЯ. В статті висвітлено основні засади формування цінової політики вітчизняного аграрного бізнесу в сучасних умовах. Здійснено моніторинг середніх реалізаційних цін на продукцію аграрного сектора. Обґрунтовано необхідність подальшого вдосконалення заходів державного регулювання ціноутворення продукції аграрного сектору.